

Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»

Лабораторна робота №1

з дисципліни «Комп'ютерні мережі»

«Стеки мережевих протоколів. Аналізатор мережевого трафіку Wireshark»

Виконала студентка групи: КВ-11

ПІБ: Михайліченко Софія Віталіївна

Перевірив:

Мета роботи:

Засвоєння функцій модулів різних рівнів еталонної моделі OSI, процедури інкапсуляції та формування повідомлень для передачі в мережу; ознайомлення та вивчення аналізатора мережевого трафіку Wireshark.

План виконання лабораторної роботи:

- 1. Ознайомитися та засвоїти теоретичні відомості про еталонну модель взаємодії відкритих систем OSI та стек мережевих протоколів TCP/IP.
- 2. Ознайомитися з можливостями аналізатора мережевого трафіку Wireshark.
- 3. За допомогою аналізатора Wireshark виконати захоплення та провести аналіз мережевих пакетів.

Завдання:

- 1. При виконанні роботи використовується програмне забезпечення для аналізу протоколів комп'ютерних мереж Wireshark. Запустити відповідну програму.
- 2. Вибрати інтерфейс для захоплення трафіку (меню Capture/Interface) та активізувати режим захоплення.
- 3. Скопіювати через мережу файл розміром кілька десятків Мбайт.
- 4. Завершити захоплення трафіку та перейти до режиму аналізу. В захопленому фрагменті виберіть кадр, який містить пакет ТСР. Виділіть складові частини кадру. Знайдіть в кадрі транспортні, логічні та фізичні адреси відправника та отримувача.

Короткі теоретичні відомості:

1. Еталонна модель OSI:

Modeль OSI (Open Systems Interconnection) складається з семи рівнів, кожен з яких виконує специфічні функції для забезпечення комунікації між комп'ютерами.

• Фізичний рівень:

Відповідає за передачу бітів через фізичні середовища (кабелі, бездротові канали).

• Канальний рівень:

Забезпечує надійну передачу даних між сусідніми пристроями, включаючи контроль помилок і управління доступом до середовища.

• Мережевий рівень:

Відповідає за маршрутизацію пакетів між різними мережами, використовуючи ІР-адресацію.

• Транспортний рівень:

Забезпечує надійну передачу даних між кінцевими точками, включаючи сегментацію, контроль потоку та корекцію помилок (TCP, UDP).

• Сеансовий рівень:

Встановлює, управляє та завершує сеанси зв'язку між додатками.

• Представницький рівень:

Відповідає за форматування та кодування даних, забезпечуючи їхню сумісність між різними системами.

• Прикладний рівень:

Інтерфейс для користувача та додатків, що забезпечує доступ до мережевих сервісів (HTTP, FTP, SMTP).

2. Стек протоколів ТСР/ІР:

Стек TCP/IP ϵ основою Інтернету і складається з чотирьох рівнів:

• **Прикладний рівень**: Включає протоколи, які забезпечують доступ до мережевих сервісів (HTTP, FTP).

- **Транспортний рівень**: Включає ТСР (надійний, з контролем помилок) та UDP (швидкий, без контролю помилок).
- **Мережевий рівень**: Включає ІР-протокол, який відповідає за адресацію та маршрутизацію пакетів.
- **Мережевих інтерфейсів**: Включає протоколи, що забезпечують передачу даних через фізичні середовища (Ethernet, Wi-Fi).

3. Інкапсуляція:

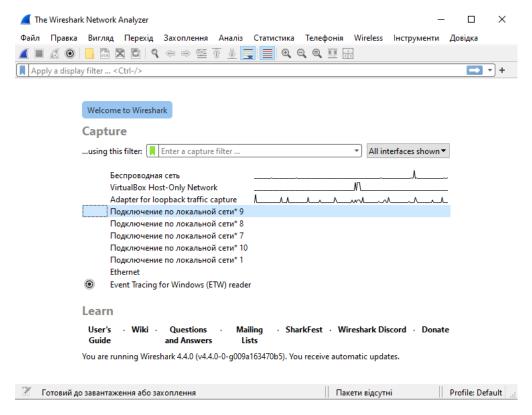
Інкапсуляція — це процес, при якому дані на вищому рівні обгортаються в заголовки на нижчому рівні. Наприклад, дані на прикладному рівні обгортаються в ТСР-сегменти, які, в свою чергу, обгортаються в ІР-пакети, а потім у Ethernet-кадри. Це дозволяє передавати дані через різні мережеві технології.

4. Wireshark:

Wireshark — це потужний інструмент для аналізу мережевого трафіку, який дозволяє захоплювати, переглядати та аналізувати пакети в реальному часі. Користувачі можуть фільтрувати дані за різними критеріями (IP-адреси, порти, протоколи) та вивчати вміст пакетів, включаючи заголовки та дані. Wireshark підтримує безліч протоколів і ϵ незамінним інструментом для мережевих адміністраторів та фахівців з безпеки.

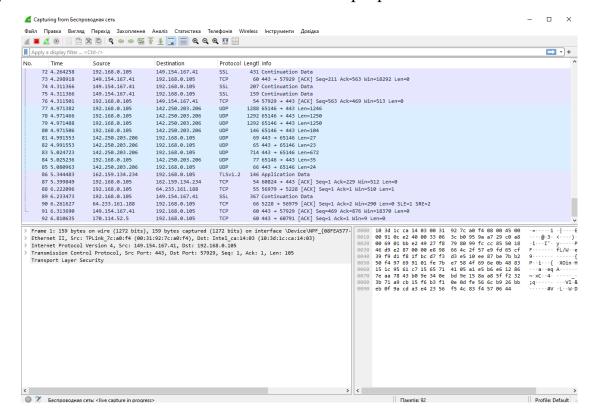
Порядок виконання роботи:

Початкове вікно програми Wireshark:

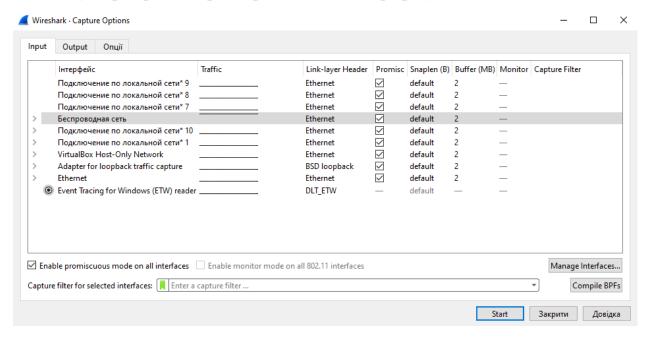
Тепер ми можемо розпочати захоплення пакетів, вибравши інтерфейс, і спостерігатимемо за процесом захоплення трафіку:

Це вікно також називають головним вікном програми.

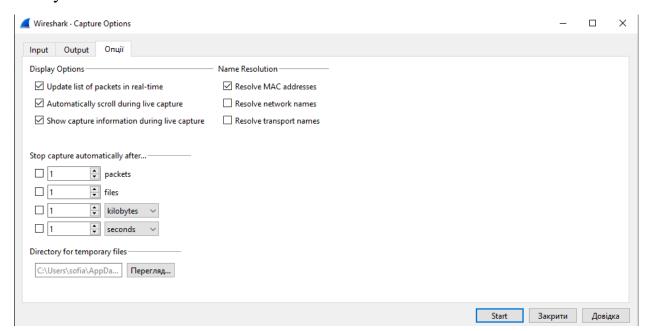

Наступним потрібно просканувати інтерфейс під час захоплення файлу розміром кілька десятків Мбайт:

Спочатку перевіримо параметри захоплення трафіку.

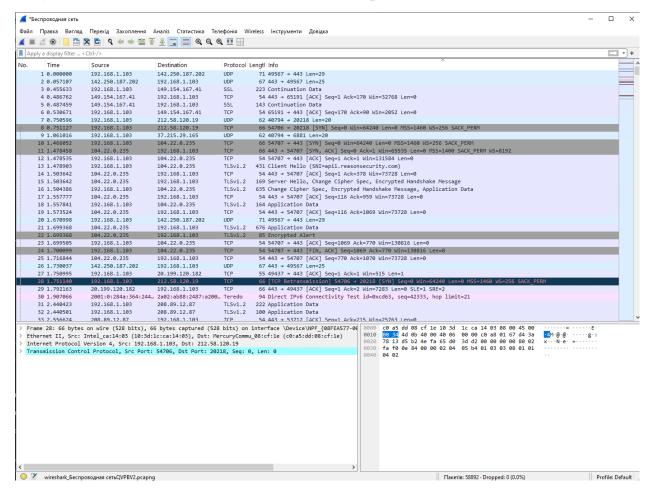

Як бачимо, мережевий адаптер працює у promiscuous mode, що дозволяє програмі захоплювати не тільки пакети, які були адресовані комп'ютеру, на якому вона встановлена.

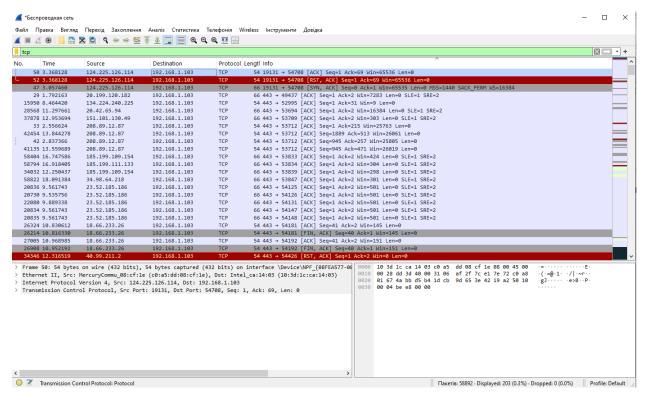

Також можемо переконатися, що ввімкнено Resolve MAC addresses; дана опція дозволяє Wireshark транслювати знайдені мережеві адреси в імена.

Результат захоплення під час завантаження файлу:

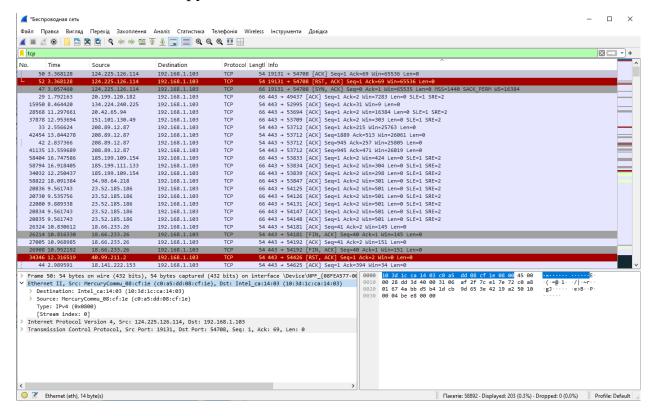

Далі згідно завдання нам потрібно перейти до режиму аналізу та визначити у захопленому фрагменті кадр, який містить пакет TCP:

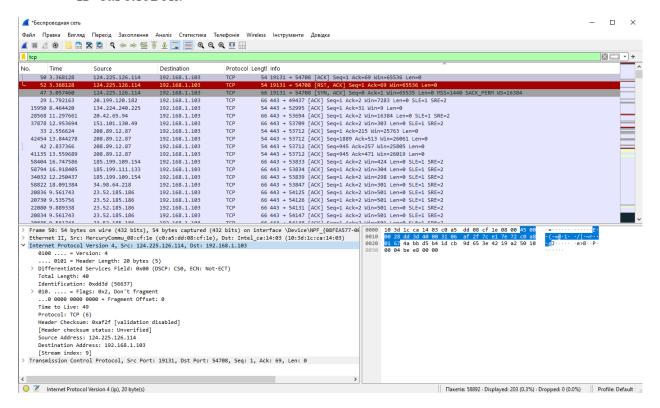

У даному кадрі нам потрібно виділити його складові частини:

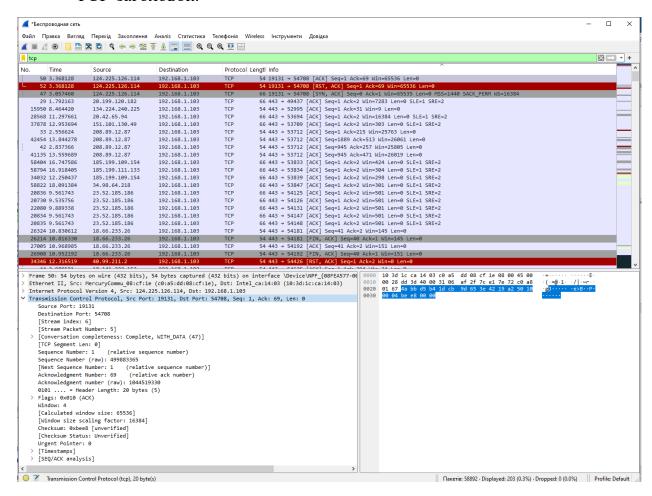
- Заголовок кадру:

- ІР-заголовок:

- ТСР-заголовок:

Також знайдемо у кадрі транспортні, логічні та фізичні адреси відправника та отримувача:

Адреса	Транспортна	Логічна	Фізична
Відправника	19131	124.225.126.114	c0:a5:dd:08:cf:1e
Отримувача	54708	192.168.1.103	10:3d:1c:ca:14:03

Source — відправник, Destination — отримувач

Транспорна

```
▼ Transmission Control Protocol, Src Port: 19131, Dst Port: 54708 Seq: 1, Ack: 69, Len: 0
     Source Port: 19131
    Destination Port: 54708
     [Stream index: 6]
     [Stream Packet Number: 5]
   > [Conversation completeness: Complete, WITH_DATA (47)]
     [TCP Segment Len: 0]
     Sequence Number: 1
                            (relative sequence number)
     Sequence Number (raw): 499883365
     [Next Sequence Number: 1 (relative sequence number)]
Acknowledgment Number: 69 (relative ack number)
     Acknowledgment number (raw): 1044519330
     0101 .... = Header Length: 20 bytes (5)
   > Flags: 0x010 (ACK)
     Window: 4
     [Calculated window size: 65536]
     [Window size scaling factor: 16384]
     Checksum: 0xbee8 [unverified]
     [Checksum Status: Unverified]
     Urgent Pointer: 0
   > [Timestamps]
    [SEQ/ACK analysis]
```

Логічна

```
Internet Protocol Version 4, Src: 124.225.126.114, Dst: 192.168.1.103
    0100 .... = Version: 4
    .... 0101 = Header Length: 20 bytes (5)

> Differentiated Services Field: 0x00 (DSCP: CS0, ECN: Not-ECT)
    Total Length: 40
    Identification: 0xdd3d (56637)

> 010. .... = Flags: 0x2, Don't fragment
    ...0 0000 0000 0000 = Fragment Offset: 0
    Time to Live: 49
    Protocol: TCP (6)
    Header Checksum: 0xaf2f [validation disabled]
    [Header checksum status: Unverified]
    Source Address: 124.225.126.114
    Destination Address: 192.168.1.103
    [Stream index: 9]
```

Фізична

```
Y Ethernet II, Src: MercuryCommu 08:cf:1e (c0:a5:dd:08:cf:1e), Dst: Intel ca:14:03 (10:3d:1c:ca:14:03

> Destination: Intel_ca:14:03 (10:3d:1c:ca:14:03)

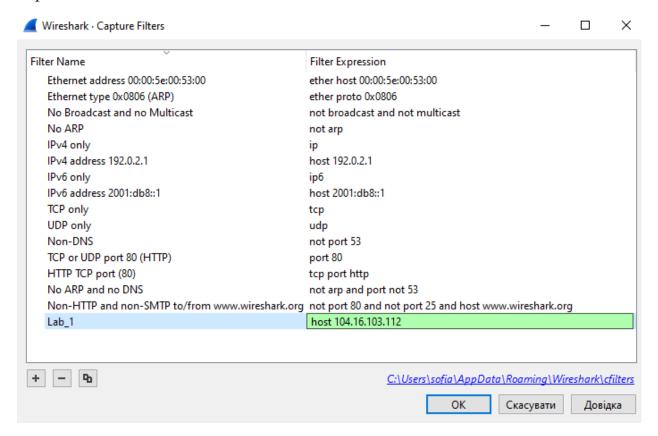
> Source: MercuryCommu_08:cf:1e (c0:a5:dd:08:cf:1e)

Type: IPv4 (0x0800)

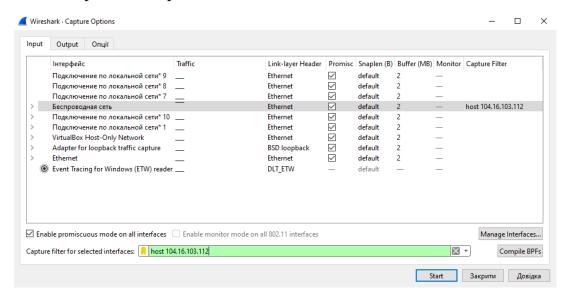
[Stream index: 0]
```

Створення фільтрів у Wireshark

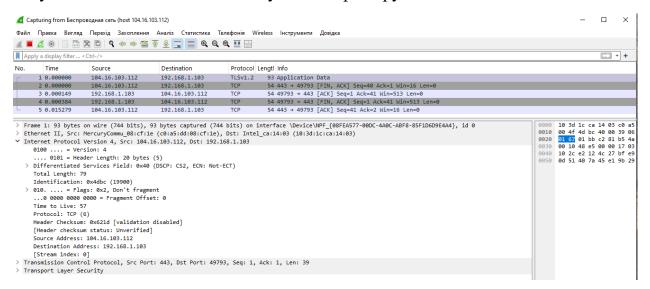
Створимо фільтр Download File, який буде захоплювати пакети з логічною адресою:

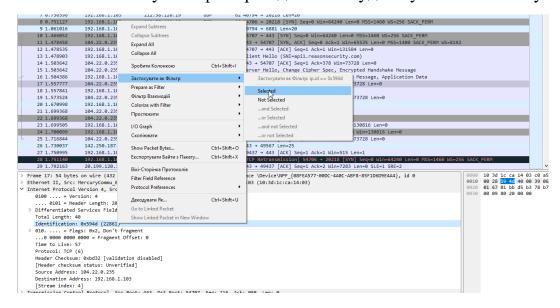
Вибираємо інтерфейс та сам фільтр, слідкуємо, щоб рядок фільтра позеленів, що свідчить про його коректність:

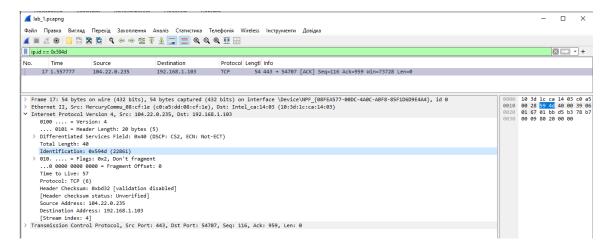
Результати захоплення зі застосуванням фільтру:

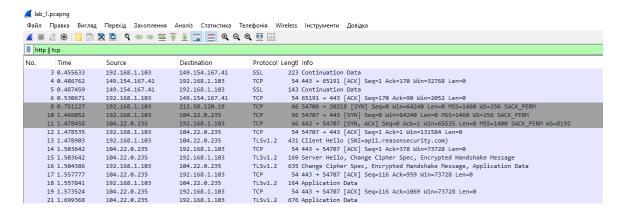
Також можна застосовувати фільтр виділивши будь-яку область пакету:

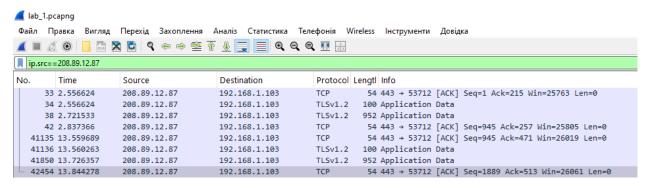
Результат використання фільтру:

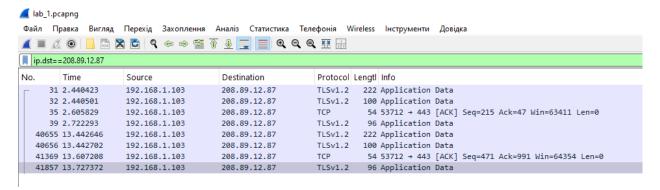
Фільтрацію за одним протоколи ми вже виконували, зараз виконаємо за кількома:

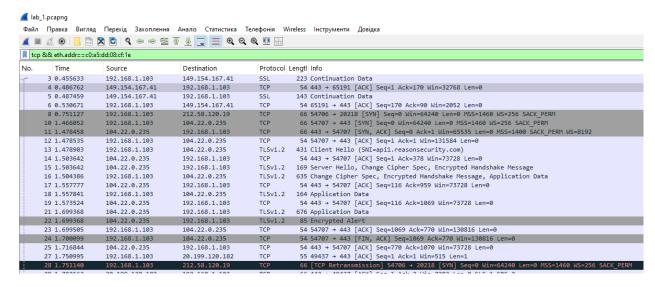
Фільтр за адресою ІР відправника:

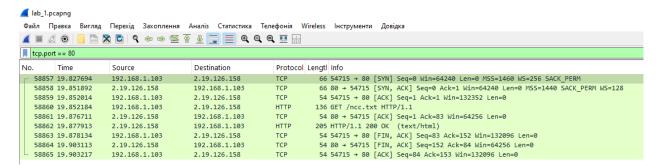
Фільтр за адресою ІР одержувача:

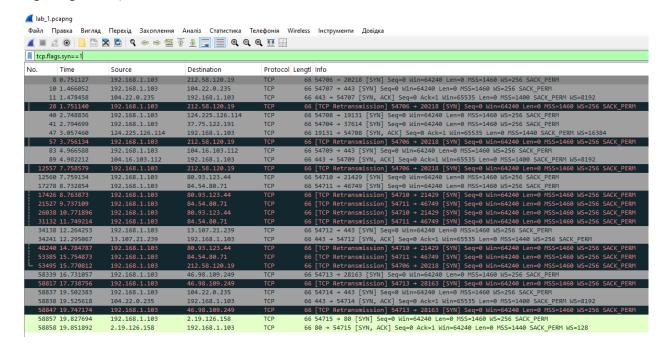
Фільтр за МАС адресою:

Фільтр за номером порту:

Фільтр ТСР пакетів з прапором SYN (встановлення з'єднання між пристроями):

Висновок:

Лабораторна робота дозволила мені глибше зрозуміти принципи роботи стеків мережевих протоколів, зокрема моделі OSI та TCP/IP. Я ознайомилася з функціями різних рівнів моделі, що забезпечують ефективну комунікацію між пристроями. Використання аналізатора Wireshark дало можливість практично застосувати теоретичні знання, захоплюючи та аналізуючи мережевий трафік. Я навчилася виділяти важливі елементи пакетів, такі як заголовки та адреси відправника і отримувача. Створення фільтрів у Wireshark допомогло мені ефективно відслідковувати потрібні пакети, що ϵ важливим для роботи з великими обсягами даних. Загалом, виконана робота підкреслила важливість практичного досвіду в розумінні комп'ютерних мереж і їх функціонування.